

Soru: Hanefî ve Şafî mezheplerine göre cemaatle kılınan namazlardan sonra tesbihat nasıl yapılır? Hanefî biri farz namazın edasından sonra Şafîlerle birlikte tesbihatta bulunabilir mi?

FETVA

Allah Rasulü'nün ﷺ namazı eda ettikten sonra yaptığı ve ümmetine de yapmasını emrettiği bir çok zikir vardır.¹ Bunlardan biri de farz namazın akabinde 33 defa "Sübhânallah", 33 defa "Elhamdülillah", 33 defa da "Allahüekber" zikirleridir.² Peygamberimiz ﷺ bu zikirlerle devam eden kimsenin mertebesinin yüksek olacağını ve ancak onun gibi bu zikirleri yerine getiren kimsenin aynı mertebeye yükselebileceğini haber vermektedir.³ Hadis-i şerifler bu zikirlerin farz namazların ardından yapılmasını telkin etmekle birlikte fakaha mezkur zikirlerin, sonrasında sünnet namaz olan farz namazlarda sünnetin edasından önce veya sonra yapılması hususunda ihtilaf etmiştir. Hanefî mezhebine göre faziletli olan, ardında sünnet namaz olan farz namazların edasından sonra sünnet namazın kılınması ve tesbihatın yapılmasıdır.⁴ Hanefiler hadis-i şerifte bu zikirlerin vaktine dair zikredilen "farz namazın ardından" ifadesinin tesbihatın yemek, içmek, konuşmak gibi namazla bağlantısı olmayan fiiller olmaksızın yapılması gerektiği manasında olduğunu ifade etmektedir.⁵ Buna göre kişi farz namazın akabinde sünneti eda eder ve sonrasında tesbihat yaparsa sünneti yerine getirmiş olur. Ancak tesbihatı sünnete takdim eder, sonrasında sünnet namazı eda ederse Allah Rasulü'nün ﷺ sünnetini tatbik etmekle birlikte bu, derece itibariyle ilkinden aşağıdadır.⁶ Şafî mezhebinde ise faziletli olan, tesbihatın farz namazın hemen ardından yapılmasıdır.⁷ Mezkur ihtilaf evleviyet cihetinden olduğu için Hanefî mezhebine mensup birinin Şafî mezhebine mensup olanlarla birlikte eda ettiği namazda tesbihatı farz namazın hemen akabinde yapmasında herhangi bir kerahet söz konusu değildir.

¹ Bkz: Buhârî (Sıfatüs-Salât/71); Müslim (Kitab'ül-Mesacid ve Mevadius-Salat/26)

² Müslim, Mesâcid ve Mevziu's Salat, 146 (Hadis No: 597).

³ Buhari, Ezan, 155 (Hadis No: 843); Müslim, Mesâcid ve Mevziu's Salat, 142 (Hadis No: 595).

⁴ et-Tahtâvî, *Hâşiye 'alâ Merâkı'l-felâh* (Beyrut - Lübnan: Dâru'l-kütübi'l-ilmîyye, 1997), 312.

⁵ Ebü'l-İhlâs Hasen b. Ammâr b. Alî el-Vefâî el-Mısri eş-Şürünbülâlî, *Merâkı'l-felâh bi-İmdâdi'l-fettâh* (el-Mektebetü'l-Asriyye, 2005), 118.

⁶ Kemâlüddîn Muhammed b. Abdilvâhid b. Abdilhamîd es-Sivâsî el-İskenderî İbnü'l-Hümâm, *Fethu'l-kadir li'l-'âcizi'l-fakîr* (Beyrut: Dâru'l-Fikr, ts.), 1/441.

⁷ Ebü'l-Abbâs Şihâbüddîn Ahmed b. Ahmed b. Selâme el-Kalyûbî, *Hâşiyetü'l-Kalyûbî 'alâ Şerhi'l-Mahallî 'ale'l-Minhâc* (Beyrut: Daru'l-Fikr, 1995), 1/198; Ebü Dâvûd Süleymân b. Ömer b. Mansûr el-Uceylî el-Ezherî Cemal, *Fütûhâtü'l-vehhâb bi-tavzîhi Şerhi Menheci't-tullâb* (Daru'l-Fikr, ts.), 1/402.